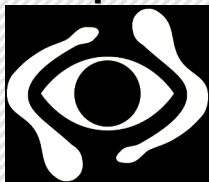

Els dijous del

Cineclub

Estrenes - Suècia | 14 de març de 2019

Sessions: 20.00 i 22.30 h

FilmoXarxa-Filmoteca de Catalunya

Sameblod

Amanda Kernell, 2016

Sinopsi

Anys 30. Elle Marja és una noia lapona de 14 anys que cria rens. La noia es troba immersa en el racisme de poca i a exàmens biològics que li fan al seu internat. Lle comença a somiar en una altra vida. Sap que per aconseguir aquest objectiu haurà de trencar els llaços amb la seva família i la seva cultura.

Fitxa artística

Lene Cecilia Sparrok,
Mia Erika Sparrok,
Maj Doris Rimpi,
Julius Fleischanderl,
Olle Sarri,
Hanna Alström,
Malin Crépin,
Andreas Kundler,
Ylva Gustafsson.

Fitxa tècnica

Director..... Amanda Kernell
País Suècia
Guió Amanda Kernell
Productora:.... Coproducció Suecia-
Dinamarca-Noruega;
Bautafilm / Det Danske
Filminstitut /
Film i Västerbotten /
Konstnärsnämnden /
Kulturnæringsstiftelsen SB1
Nord Norge / Nordisk Film /
SVT / Swedish Film Institute /
Eurimages Council of Europe
Fotografia: ... Sophia Olsson i Petrus Sjövik
Música Kristian Eidnes Andersen
Gènere..... Drama
Durada..... 108m

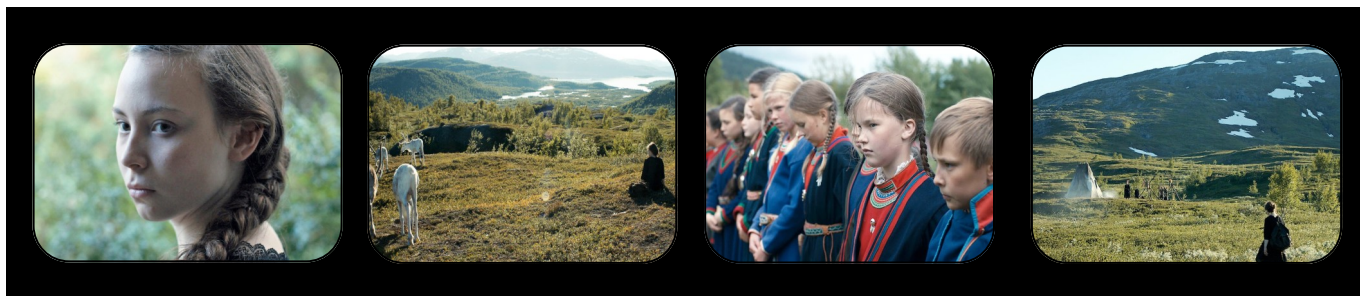

Sámi Blood, coproducció escandinava, primer llargmetratge de la directora Amanda Kernell, relata la història d'una emancipació, una lluita de superació individual per alliberar-se de la fèrria subjecció de les arrels identitàries en una comunitat orgullosa de les seves tradicions, però profundament menyspreada per la societat urbanita del seu propi país. Som a la Suècia dels anys 30. A Lapònia. Si bé la cinta se situa fa 80 anys, és inevitable que l'assumpte Sami faci volar pels aires l'ideal del paradís escandinau. Costa pair que és la civilitzada i cosmopolita Suècia la que se'ns mostra en pantalla a través d'un relat pausat però ple de força natural.

Perquè, a més, el menyspreu cap a aquesta ètnia segueix vigent - així es percep a la cinta de Kernell, on s'expressen prejudicis no superats- i perquè l'exclusió és bidireccional. Els lapons reneuen dels samis i els suecs dels lapons. Per això aquesta pel·lícula

és en certa manera, una petita deshonra per a la reputació d'aquest país, a través d'un capítol vergonyant de la seva pròpia i molt recent Història.

El relat arrenca quan Christina, una dona gran que amaga al seu entorn la seva procedència sami, acudeix al funeral de la seva germana, en una reserva natural situada a les muntanyes que van ser bressol i testimoni de la seva infància. En un flashback d'hora i mitja serem observadors de l'arribada a l'adolescència d'Elle-Marja, el seu veritable nom, i de la seva determinació per sobreposar-se a tots els obstacles que li plantegen la seva curta edat una època i una societat profundament racista. Això, si és que pot aplicar-se tal terme, perquè la veritat és que no hi ha un fenotip racial determinant que diferenciï suecs de lapons ni a lapons de samis. Elle-Marja és cuidadora de rens, una nena pastora sotmesa a duríssimes condicions de vida en un lloc remot del país, allunyat

de tota comoditat i sofisticació. Aspectes que inevitablement acabaran per seduir-la. I que fins i tot, en els seus últims anys, seguiran sent condicionants vitals per a una dona obligada a renunciar a si mateixa.

Ella i la seva germana seran internades en una escola on l'únic propòsit és alfabetitzar els samis en suec. I de passada experimentar amb aquestes petites salvatges. L'única perspectiva de vida per a aquestes noies es limita a complir l'educació primària i tornar als seus orígens. Metges i antropòlegs s'encarreguen d'alimentar prejudicis pseudocientífics sentenciant que els samis tenen el cervell més petit, no són aptes per viure en ciutats ni per formar-se en universitats. En definitiva, es perdran fora del seu hàbitat natural. No estan capacitats per sobreviure en societat.

Aquí radica la simbologia que recrea la narració de Kernell. Els pastors de rens són percebuts fora del seu grup com un altre ramat animal. S'han de castigar com a tals, lacerats com bèsties, assenyalats com Elle-Marja marca als seus caps de bestiar. El tràngol vital d'aquesta noia, inconformista, però forta, rau en el fet que serà repudiada en el seu grup, però també per l'altre en tant que no renegui de la seva sang, del seu idioma i dels seus. Cansada de desitjar una vida que no li correspon, ja com Christina, se les enginyerà per trencar llaços i renéixer a Uppsala, a l'urbs, en-

tre éssers civilitzats, rossos i molt alts, educats i refinats, deixant enrere el seu passat entre bèsties animals.

Emocionalment és dura i intensa, dins de la contenció del tarannà desapassionat del cinema suec. A nivell interpretatiu, Lene Cecília Sparrok, molt petita però plena de determinació i força en les seves expressions, és la protagonista absoluta. La pel·lícula no incorpora banda sonora musical, sinó tot just els cants tradicionals samis o yoik. La fotografia és molt oberta i nítida, com correspon a les grans perspectives sobre aquells paratges naturals. La seva directora, fa combregar espai i temps de manera precisa, evocant alhora la nostàlgia i duresa de la infància que se'ns narra. Altres plans, amb la tènue llum costumista de l'època i l'entorn rural acompanyen aquests grans espais agrestes, allunyats de l'enrenou, on els suecs adinerats, en l'actualitat, busquen el seu particular recés de pau.

Avui es creu que els lapons i, entre ells els samis, són els primers habitants autòctons d'Escandinàvia. Un poble indígena que, com a tal, ha estat maltractat. Determinades pràctiques a la cinta a les que són sotmeses les samis protagonistes -mesuraments sobre prototips racials i de bellesa en relació a la nena sueca modèlica-, suposarien ara una inconcebible mostra de deshumanització i el desafiament del maltractament infantil; per

abús, exhibició i tracta d'éssers humans. Però l'època no queda tan llunyana, tot just abans que el relativisme cultural pogués fer-se lloc en els llibres d'antropologia o que els drets dels pobles indígenes apareguessin en l'agenda de les organitzacions internacionals. Per això és una pel·lícula incòmoda, certament sorprenent, que relata un passatge d'aquella societat molt allunyada del seu ideal. Amb escenes molt pertorbadores -especialment la dels mesuraments físiques-, amb una aproximació molt específica a la vivència personal de la protagonista, però també a la Història del país. I, finalment, amb la vocació clara de traspassar les fronteres del que és políticament correcte, desemmascarar la hipocresia d'una societat que es té per perfecta, possiblement irritant a algun dels seus honorables membres i, en definitiva, rendint un tribut als pàries.

No direm que s'hagi posat de moda al cinema suec, però hi ha tendència. A desmitificar discursos i creences ja rebentar la correcció política. A jutjar per l'últim vist en Cineuropa—*The Square*, amb un 7,3 de mitjana i *Sami blood*, amb un 7,9-, podria dir-se que els cineastes suecs s'han pres seriosament el compromís d'explicar-nos algunes veritats sobre les seves pròpies deficiències morals. I fent-ho amb gran qualitat. Així doncs, siguin benvinguts!

Raquel Quinteiro

Cine maldito - novembre de 2017

cines
IMPERIAL

Ajuntament
de Sabadell

FilmoXarxa
de Catalunya

Cineclub Sabadell